

trume so sicer bile na Martinovo l. 1705. pri Velikem Varadinu premagane in pobite, a ne uničene ter so razgrajale toliko grozovitnejše na Avstrijskem in l. 1706. tudi na Štajarskem zlasti okoli Stradena in Kleka. Koder so bili hodili, vzdigoval se je kvišku dim požganih hiš.

Da bi ta divja druhal, ki je l. 1707. imela zopet 70.000 oboroženih mož, ne vdrila zopet na Štajarsko, postavili so, posebno kraj Mure, močne straže. Toda Kruci so l. 1708. pri vsem tem vendarle prišli na Štajarsko ter so ropali in razsajali okoli Friedberga, v Dekanoveih in drugih tamošnjih krajih. Tudi v ljutomerske kraje so še prihrule nekatere trume, katere so dne 31. oktobra t. l. oropale Ljutomer, potem pa divjale okoli Male Nedelje in v sedanji tomaževski župniji. Tem se je ormoški grajščak, Franc Anton Petthe, s svojimi ljudmi v bran postavil, a bil je premagan, njegovi vojaki pa večidel ubiti. Brez dvoma bi bila jednaka osoda tudi njega zadela, ko bi ne bil srečno odbežal v vinograde, kjer so mu njegovi podložniki ubranili in oteli življenje. V zahvalo za to je pred svojo smrtjo l. 1710. sporočil precej denarja, naj bi se ondi v čast sv. Tomažu postavila cerkev, kar se je po prizadevanju križnikov kljub nekaterim nepričakovanim oviram l. 1717. tudi zgodilo.²⁾

Ko je vsled Evgenove sijajne zmage pri Malpaquet-u dne 11. septembra l. 1709. zvezda vojne sreče Francozom, glavnim pomočnikom Krucev, zatonila, spoznal je tudi Rakoczy za dobro in potrebno, pogoditi se s cesarjem. On sam je sicer pobegnil na Poljsko, pa Karoly, njegov zaveznik, se je dne 30. aprila l. 1711. s svojimi trumami na Maleny-ski planjavi slovesno odpovedal ustaji in prisegel zvestobo cesarju. Puntarji so se mirno razšli in ogerskih ustaj in napadov na slov. Štajar je bil za takrat konec.³⁾ Dalje prih.

Smešnica. Žena reče težko bolnemu možu: »Vedno si pravil, da imaš samo eno smrtno sovražnico. Prosim te, spravi se vendar ž njo pred smrtjo!« — Mož: »No, pa naj bo! Prinesi mi torej kupico vode!«

Razne stvari.

Domače. (Ponavljjanje sv. misijona) bode pri Devici Mariji v Puščavi od dne 30. nov. do 8. dec. Vodili je bodo štirje čč. gg. lazaristi od Sv. Jožefa nad Celjem.

(Iz gornje Savinjske doline.) Poročila nekaterih izseljencev se iz Amerike jako neugodno glasé. Pač res: ostani doma, ter moli in delaj in Bog ti bo dal še vedno potreben kruh, tudi v Savinjski dolini!

(Mesto živinozdravnika) v Braslovčah je razpisano. Vsi želijo, da ga dobijo kmalu, ker od Celja do Solčave zdaj ni nobenega živinozdravnika.

(Tudi v Braslovčah) se čutijo že žalostni nasledki pekoče »urške«, katera se tam nekje pri mostu kar po litrih prodaja. Prepričani pa smo, da ako bo lastnik izvedel o tem počenjanju pod njegovo streho, bode ubral druge strune.

(Iz Rečice.) Načelnik krajnega šolskega sveta na Rečici je postal g. Štiglic p. d. Prislán. — Krajni šolski svet je dobil nalog, skrbeti za četrto šolsko sobo. Kakor dopisnik v »Slov. Gosp.« iz Šoštanja opravičeno

toži, da nove razširjene šole rastejo iz tal, kakor gobe po dežju, učiteljskih močij pa vedno bolj pogrešamo, tako se bojimo, se bo tudi nam godilo.

(Poštna zadeva.) Poslanec Fr. Robič je v pro-računskem odseku zahteval, naj se na kmetih odpravi dostavnina za pisma in časnike ter se naj pošto ravnateljstvo v Gradcu ozira pri nameščenju uradnikov na znanje slov. jezika. Tudi je za Slovence zahteval dvojezične napise in pečate.

(Imenovanje častnih občanov.) Občinski odbor na Teharjih je v seji dne 23. nov. sledeče gg., ki so si posebne zasluge za to občino pridobili, za častne občane imenoval in sicer: čast. g. Martina Medveda, sedaj kaplana v Slov. Bistrici, g. dr. Ivana Dečka, odvetnika in deželnega poslanca v Celju, g. Petra Majdiča, posestnika parnega mlinarstva v Sp. Hudinji, g. dr. Franja Štora, teharskega rojaka in odvetnika v Ljubljani, g. Gašparja Vrečarja, nadučitelja v Teharjih, in g. Dragotina Hribarja v Celju.

(Osebna vest.) Znani slovenski pisatelj in prof. na nižji deželni gimnaziji v Ptuj, g. Martin Cilenšek, je od deželnega odbora povišan v osmi plačilni razred.

(Naš rojak.) g. dr. Matija Murko, rojen pri Sv. Urbanu nad Ptujem, se je dne 24. novembra nastanil kot privatni docent na dunajskem vseučilišču. Prednašati je začel o začetku ruskega romana.

(Bela žena) se je pri čč. solskih sestrach v Mariboru v kratkem času dvakrat oglasila. Dne 22. oktobra je umrla č. sestra Florijana Koek, dne 22. novembra pa č. sestra Nepomucena Zigal, ki je od leta 1881. do 1887. bila prednica zavodu. Sveti jima večna luč!

(Umrli) je dne 23. novembra č. g. Vincenc Plaskan, župnik v Št. Juriju ob južni železnici, v 53. letu svoje dobe. Pogreba dne 25. novembra se je udeležilo 35 duhovnikov. Sprevod je vodil preč. gosp. kanonik dr. Ivan Križanič; nagrobno pa je govoril vlč. g. dekan Fr. Jug.

(Mariborski »Feuerwehr«) je minolo nedeljo obhajal 25letnico svojega obstanka. Vse je bilo lepo, le skupne sv. maše niso imele, ampak samo »pridigoval« jim je g. dr. Hans Schmiderer na glavnem trgu pred mestno hišo, in mnogo slovenskih mož je »hajlalo«.

(Na Dobrni) in v okolici sta to leto Orosel in Brauner nakupila okoli 10.000 skafov jabolk, skafo po 1 gl. 50 kr. Ako bi bila jabolka lepo nabrana, ne obtočena, bi bili prodajalci še več za nje dobili. Glejte, kaj sadjereja dobička prinese!

(Majniški hrošči koncem novembra,) in sicer v prav obilnem številu so bili te dni videti na vrtu vile Almoslechner v Celju.

(Cerkveni tat Verdau), doma od Sv. Jurija pri Celju, je letos ušel iz deželne norišnice v Feldhofu. Obdolžili so ga, da je zopet ukradel več dragocenosti v neki cerkvi na Dunaju. Oni dan pa so ga zdravniki spoznali za blaznega in poslali nazaj v Feldhof.

(Pretepač.) V Radgoni je v nedeljo večer kamenolomec Alojz Filipič dva usnjarska pomočnika z nožem nevarno ranil. Potem je hotel zbežati, toda prišli so ga in izročili sodišču.

(Požari.) Dne 14. novembra je zgorelo gospodarsko poslopje Antonu Halnerju v Jurklostru. — Dne 17. novembra je ogenj upepelil hišo, hlev in svinjake kočarju Hatunšku v Oplotnici. — Dne 11. novembra o polnoči je zgorelo gospodarsko poslopje Francu Kolariču blizu Ptuja. — Dne 20. novembra se je unela hiša Jurija Zupaniča v Meretincih niže Ptuja. — Dne 16. novembra po noči pa je pogorel Luka Krusič v Stopniku pri Vranskem.

(Potres) in sicer precej močen sunek so čutili dne 21. nov. po raznih krajih ob koroško-štajarski meji, v Spodnjem Dravogradu, Vuzenici, na Muti itd. Smer

¹⁾ Sim. Povoden, Beytrag ächter Notizen itd.

²⁾ O Kručih na slov. Štajarskem je objavil pisatelj že l. 1880. v »Slov. Gosp.« obširen sestavek, katerega je potem l. 1884. ponatisnil J. Lapajne v svoji »Zgodovini štajarskih Slovencev«. Da bi razprava o Madjarjih bila, kolikor mogoče, celotna, porabili smo več ali manj omenjeni spis, se ve da z nekaterimi popravki in dostavki.

mu je bila povsod jedna in ista in čulo se je podzemeljsko bobnenje, pa ne povsod z isto močjo.

(Duhovniške spremembe.) Č. gosp. Jožef Valenčak, župnik pri Sv. Jerneju pri Konjicah, je stopil v stalni pokoj. — Župnija Sv. Jernej je razpisana do 31. decembra.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru sta darovala bl. g. E. V. 2 gld. in č. g. Jožef Weixl, kaplan pri Sv. Križu na Murskem polju, 2 gld. 50 kr.

(Leonova družba) je danes teden imela v Ljubljani ustanovni zbor. V ravnateljstvo so bili izvoljeni: Predsednik dr. Kulavice, podpredsednik dr. J. Krek, tajnik dr. Aleš Ušeničnik, blagajnik dr. Jos. Debevec, odborniki dr. A. Mahnič, dr. J. Pavlica, dr. Jan. Mlakar; namestniki dr. K. Strekelj, dr. J. Janežič in Jos. Rozman.

(Na Dobrni) ima v nedeljo, dne 29. novembra ondotno »Bratno društvo« občni zbor. Na tem zboru bode potovalni učitelj, g. Ivan Belé iz Maribora, ukaželjne podučeval o kmetijstvu, sadje- in vinoreji.

(Vinorejsko društvo v Vurbergu) pri Ptujju ima dne 29. novembra ob 1/4. uri popoldne glavno zborovanje v prostorih gostilničarja g. Janeza Krefta na Gornji Grajeni, pri katerem bode govoril tehniški vodja državnih trsnic g. Fran Matjašič o novi vinoreji. Vspored: a) Pozdrav načelnika. b) Govor o vinoreji. c) Razprava društvenih zadev. d) Sprejemanje novih udov in naročil trt iz društvene trsnice. e) Prosta zabava.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je naročila posebne vrste svinčnikov, kateri se imenujejo »svinčniki družbe sv. Cirila in Metoda«. Oni dan so došli v Ljubljano prvi izvodi.

Iz drugih krajev. (Proč s časniškim kolkom!) O tem so govorili oni večer na Dunaju na

desetih shodih socialisti. Teden dni poprej pa je o tem pisala »Reichsposta«. Vsi krščanski listi morajo »Reichsposti« pritrčiti ter klicati: Proč s časniškim kolkom!

(Matere, potolažite se!) Poslanec Kozlovski je v proračunskem odseku tožil, da se pri vojakihi premalo gleda na krščansko življenje. Domobranski minister je na to odgovoril, da se bode dala vojakom priložnost, biti ob nedeljah pri sv. maši. Tudi je omenil minister, ako je tu in tam pri vojakihi npravno življenje slabo, je tega krivo javno življenje, nekaj tudi šola.

(Obsodba radicevilskega zakona.) Oggerski kaplan Vincencij Knežič je bil obsojen na eno leto v ječo in na 200 gld. globe, ker je večkrat s priiznice govoril zoper civilni zakon. Ali to ni očitno preganjanje katoliške cerkve?

(V novembru zmrznil.) V petek zvečer so našli blizu Trate kraj Škofjeloke 32letnega Andreja Trillerja mrtvega na cesti. Triller se je bil vina in sadnega mošta tako napil, da je na cesti obležal in zmrznil.

(Vrnjena »milenijska« odlikovanja.) Arhitekt in profesor na budapestanski politehnik, Viktor Czigler, je vrnil ravnateljstvu milenijske razstave dostavljeno mu srebrno državno kolajno. Istotako je tudi več drugih razstavljalcev povrnilo podeljena jim odlikovanja z opomnjo, da se je o razdeljevanju odlikovanj in priznanj postopalo zelo strankarsko.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pove radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse št. 1.

Loterijske številke.

Trst 21. novembra 1896:	88, 48, 14, 61, 17
Linc » » » » »	3, 58, 9, 31, 49

Petnajsto

štiriletnih cepljenih sadnih drevesc ima na prodaj **Aleksander Grabar**, posestnik v Krčevini pri Vurbergu. Oglasila naj se pošiljajo njemu. 1-3

„Slovanska knjižnica“

izhaja vsak mesec v 5 do 6 pol obsežnih snopičih. Cena za celo leto 1 gld. 80 kr., v razprodaji pa po 18 kr. snopič. — Doslej je izšlo že 56 snopičev.

„Knjižnica za mladino“

izhaja vsak mesec v trdo vezanih snopičih. Doslej je izšlo 23 snopičev. Cena za celo leto 2 gld. 40 kr., v razprodaji po 25 kr. snopič.

Naročila sprejema **Goriška tiskarna A. Gabršček** v Gorici. — V Mariboru se dobé v prodajalnici **Marije Pristernik**, Tegethoffstrasse št. 13. 3-10

Naznanilo in priporočilo.

Jože Stebih, bivši bogoslovec, biva sedaj pri **Sv. Barbari blizu Vurberga** (via Marburg) in izdeluje, kakor poprej, raznovrstne rožne vence od najprostejših lesenih do najfinjših bisernih s srebrno žico, lepše in močnejše in vendar po nižjih cenah, kakor se to blago drugod kupuje ter se priporoča č. gg. duhovnikom, posebno svojim nekdanjim tovarišem in znancom v najobilnejši nakup. Za prodajo v šoli 10% popusta, za gratis posebno nizke cene. Moji rožni venci so posebno primerni za blagoslovljenje, ker se ne strgajo in rad sem pripravljen, če se naroči primerno število, oskrbeti blagoslov pri č. gg. franciskanih v Mariboru. Prodajem tudi lepe podobice. 2-2

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riehl

ordinira vsaki dan za **zobobolne** od 8.—12. in od 2.—5. ure.

v lastni hiši

vrtné ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlago in plumbira z zlato itd. po amerikankem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. Zobovje ne ovira čisto nič žvečenja ali govorjenja. 12—12

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pristni brinjevec

iz štajarskih jagod razpošilja franko na vsako avstrijsko pošto 4 litre za 5 gld. 50 kr. **Franc Goričar**, pošta Rečica (Rietzdorf a. d. Pack.) 4-5

Avstrijsko

podjetje daje postranski zaslužek. — Vprašanja pod **„Zukunftsvorsorge“** Gradec, poste restante. 10

Zidana hiša

z 2 sobama, kuhinjo, podstrešno sobo, malim vrtecem pred hišo, in z njivo, ki meri čez 400 štir. sežnjev, se prodaja pod roko v **Žalcu** blizu Celja za 1230 gld.

Pripravna za penzioniste, rokodelce in ženske, ki so rade na tihem in v miru.

Več se izve pri **Anton Stamol**, krojaš-kem mojstru v **Žalcu**. 2-3

Vinograd

s hišo in kletjo pri **Ljutomeru** se prodaja. Več se izve pri upravnistvu tega lista. 2-2

!! Novo !!

Pokopališčni zapisnik Friedhofsprotokoll

po novem od preč. kn. šk. ordinarijata in c. kr. glavarstev potrjenim pokopališčnem redu sestavljen, se dobiva od-slej pri nas 10 pol 35 kr.

„Narodne pesmi“

I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. Kdor kupi 20 koma-dov, dobi jih za 20% ceneje.

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, koroške ulice 5.